P Ciołkosz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 31. I. 1942.
/poranny/

I

Dotyczące Polski.

KRAKÓW po niemiecku, 29. I., g.17,00.
./Kilka zdań niezrozumiałych/ Nowy gubernator Galicji dr. Western został uroczyście wprowadzony w urzędowanie w nowym swoim biurze we Lwowie przy udziale sekretarza stanu dra. Doepplera /?/.- Oprócz 2 kopalń soli w Wieliczce i Bochni 7 /?/ nowych kopalń soli w Galicji jest obecnie eksploatowanych przez Główną Dyrekcję Monopoli.- Naczelna dyrekcja Kolei Wschodnich komunikuje, że przesyłki towarowe, kierowane na stacje, obsługiwane przez Koleję wschodnię, mogą być obecnie płacone na stacjach w Słowacji i na odwrót. Podobny układ obowiązuje już w odniesieniu do ruchu towarowego pomiędzy Gen. Gub. i Węgrami.- Wymagania gospodarki wojennej zmuszają do zawieszenia dla Niemców w Gen. Gub. dorocznego święta w dniu 30. bm.

KRAKÓW po polsku, 29. I., g.17,05.
W Gen. Gub. obowiązuje obecnie okres zaciemnienia od g.17,20 do 8,25 czasu miejscowego.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

LUXEMBURG po angielsku, 29. I., g.23,30.
Na konferencji prasowej w dniu 28. bm. w Berlinie min. Schmidt oświadczył w związku z mową Churchilla, że uważana jest ona za mowę grabarza Imperium Brytyjskiego, wzgl. oświadczenie likwidacyjne politycznego bankruta. Od czasu Dunkierki Izba Gmin nie słyszała podobnej mowy. Jest to przyznanie się do zupełnej klęski polityki Churchilla, który ponosi odpowiedzialność za wszystko, co się stało w ciągu półtora roku. Po raz pierwszy Churchill przyznaje, że W. Brytania nie jest w stanie poradzić sobie z kombinacją strategiczną państw połączonych Paktem Trzech, albowiem stwierdza, że nie można było jednocześnie prowadzić wojny w basenie śródziemnomorskim i na Dalekim Wschodzie.

LAHTI po estońsku, 29. I., g.22,00.
Z Berlina donoszą, że w myśl niepotwierdzonych dotąd pogłosek Hitler ma przyjąć stanowisko premiera norweskiego i działać w charakterze regenta wobec nieobecności króla. Norwegia pozostanie królestwem, przy czym Terboven pozostanie jako komisarz Rzeszy.

ANKARA po turecku, 29. I., g.18,15.
Zachodzi pytanie, czy wojska amerykańskie, które wylądowały w północnej Irlandii, mają tam pozostać, czy też wywarty będzie obecnie nowy nacisk na Irlandię, aby zgodziła się na udzielenie baz wojskowych. Można było przypuszczać, że życzenie, wyrażone przez Stany, wśród których obywateli znajdują się miliony Irlandczyków, nie spotka się z odmową, wątpliwe jest jeszcze jednak, jakie będzie stanowisko rządu irlandzkiego.

III

Ogólne.

LUXEMBURG po niemiecku, 29. I., g.10,30.
Reportaż z frontu wschodniego, analizujący niesłychane trudności, z którymi muszą walczyć zmotoryzowane kolumny transportowe niemieckie wskutek braku dróg, silnych mrozów, i grubej warstwy śniegu. Mosty są przeważnie zniszczone i przez rzeki kolumny muszą przeprawiać się po prowizorycznych mostach, w pojedynkę. Motory są ciągle w ruchu i są specjal-

- nie jeszcze nagrzewano z zewnątrz, by zapobiec zamarznięciu.

WEICHSELSENDER po polsku, 30. I., g.15,01.
Nadzwyczajne doniesienie dowództwa niemieckiego o zajęciu Benghazi. Wiadomości wojenne z Dalekiego Wschodu: wojska japońskie są w odległości 18 km. od Singapore. Flota japońska rozpoczęła bombardowanie portów na wyspie Jawie, gdzie przebywa gen. Wawell.

PARYŻ po francusku, 29. I., g.21,00.
Do Niemiec w dalszym ciągu napływają robotnicy cudzoziemscy. Ogólna liczba robotników tych sięga 3 milionów, w czym mieści się 250 tys. Belgijczyków i z górą 100 tys. Francuzów. Robotnicy cudzoziemscy traktowani są tak samo, jak Niemcy, korzystają z tych samych ubezpieczeń socjalnych i praw do urlopu.- Z Kijowa donoszą, że władze niemieckie zezwoliły na otwarcie Katedry Kijowskiej.-

ZEESEN po niemiecku, 29, I., g.22,00.
Ostatnio redaktorzy pism niemieckich odwiedzili Pragę, aby zaznajomić się z najważniejszymi zagadnieniami bieżącymi w Protektoracie. Jak przekonali się oni, głównym zagadnieniem jest pacyfikacja kraju. Walka prowadzona dotąd nie przyniosła Czechom jakiegokolwiek sukcesu, Niemcom zaś wyrządziła powne szkody, a dla całej ludności pracującej miała skutki ujemne. Nieszczęściem narodu czeskiego jest warstwa inteligencji, która naśladuje przykłady zagraniczne, zamiast starać się o stworzenie kultury i pomyślności własnymi siłami kraju. Warstwa ta hołduje polityce podżegania. Churchill i Stalin chcieliby użyć inteligencji czeskiej i od niej właśnie spodziewają się pierwszych zwycięstw w podziemnej wojnie przeciwko Niemcom. Dzięki jednak właściwej i w porę dokonanej pracy Niemców stworzono podstawę dla utrzymania porządku, który uwolni naród czeski od tej polityki podżegania. System rządu, przy którym ministrowie byli odpowiedzialni jedynie tylko kolektywnie i który polegał na robieniu biurokratycznych trudności w związku z propozycjami Protektora i jego współpracowników, został obecnie zastąpiony nowym systemem, przewidującym bezpośrednią odpowiedzialność ministrów wobec prez. Hachy i Protektora.

BUDA ESZT po węgiersku, 29. I., g.20,40.
Goering nadał niemieckiemu ministerstwu gospodarki wszelkie uprawnienia potrzebne dla powiększenia produkcji. Berlińskie koła miarodajne stwierdzają, że rozporządzenia powyższe potwierdzają koncepcję czynników odpowiedzialnych, iż konieczne jest powiększenie produkcji. Ciężkie walki na froncie wschodnim i w północnej Afryce, jak również przygotowania do wiosennej akcji ofensywnej przyczyniają się do powiększenia zapotrzebowania. Ponieważ jednocześnie należy zwolnić pewną ilość mężczyzn dla służby wojskowej, należy się spodziewać dokonania ponownej kontroli dystrybucji sił roboczych.-
W Siedmiogrodzie istnieją jeszcze od czasu poprzedniej wojny ukryte gniazda tyfusu plamistego. To spowodowało kilkaset wypadków tej choroby na Węgrzech i obecnie wydane zostały ostre przepisy dla zwalczania choroby.

ALLOUIS po hiszpańsku, 29. I., g.18,30.
W Wiedniu toczą się obecnie rokowania pomiędzy komisjami gospodaczymi Niemiec i Rumunii. Niemcy mają dostarczać Rumunii maszyny rolnicze, środki komunikacji, oraz urządzenia dla źródeł naftowych i rafineryj. W zamian za to Rumunia dostarczać będzie Niemcom produktów rolniczych i nafty.

OSLO po norwesku, 29. I., g.21,00.
Ilość posiadanych nielegalnie w okręgu Vrangdal aparatów radiowych okazuje się coraz większą. Dotychczas znaleziono 16 aparatów i zaaresztowano 14 osób.- Od początku lutego w Norwegii wprowadzone zostanie racjonowanie kartofli.- Dwóch Norwegów zostało rozstrzelanych za szpiegostwo, dwaj inni zaś - skazani na długoletnie więzienie.- Jeden z rozstrzelanych usiłował szmuglować Norwegów do Anglii.

LYONS po francusku, 29. I., g.21,00.
Zaaresztowano w Douai i Valanciennes 20 osób, oskarżonych o działalność komunistyczną.

RZYM po włosku, 29. I., g.21,45.
Litewski Ruch Młodzieży włączony został do niemieckiej organizacji Służby Pracy. Pozwoli to młodym Litwinom, którzy podlegać będą jednoroczmej służbie, na zyskanie cennego doświadczenia w Niemczech, które pozwoli im być użytecznym przy odbudowie kraju ojczystego.

MOSKWA po rosyjsku, 29. I.
g.6,00. Artykuł wstępny Prawdy: organizacja masowego wyżywienia jest zadaniem najwyższej doniosłości. Zadaniem partii i Związków Zawodowych jest stworzenie dla robotników jaknajlepszych warunków dla ich pełnej poświęcenia pracy. Na pierwszym miejscu stoi sprawa odżywiania. Krytyka działalności organów partyjnych w różnych miejscowościach, którzy zaniedbywali tę sprawę. Lokalne organizacje partyjne i odnośne organy komunalne winny jej poświęcić największą uwagę.
g.17,15. Kołchozy okręgu moskiewskiego przygotowują się do zasiewów wiosennych. Szkoli się 6 tys. kierowców traktorowych, z których większość stanowią kobiety.
g.21,00. Prasa niemiecka zwraca uwagę na trudności w życiu handlowym kraju. Handel detaliczny, zwłaszcza obrót dużych domów towarowych, uległ dużemu zm..ejszeniu. Danzinger Vorposten wskazuje, że wielu kupców sprzedaje towary w pierwszym rzędzie na rzecz osób, które mogą im dostarczyć środki żywności lub inne przedmioty. Ma również miejsce tezauryzacja pieniędzy metalowych.- Według Donau Zg. suma długów państwowych Niemiec wynosiła przed wojną 33,5 miliardów Mk., a we wrześniu 1941 - 110 miliardów Mk. Miesięczne zwiększanie się długu państwowego sięga 4,5 - 5 miliardów Mk.

"RADIOSTACJA IM. T. KOŚCIUSZKI" po polsku, 29. I., g.18,55.
W Argentynie młodzież utworzyła stowarzyszenie mające na celu okazanie pomocy ZSSR. W skład jego wchodzą ugrupowania socjalistyczne, komunistyczne, radykalne, a także Żydzi i Niemcy usposobieni demokratycznie. Zebrano pewne sumy pieniężne i dary w naturze.-
Hitler ma wygłosić 30. bm. przemówienie, zapewne poświęcone przewidywaniu przyszłości. Dotychczas jednak przepowiednie jego nie sprawdziły się: ani zapowiedziany upadek Anglii, ani niemożność przybycia do Europy pomocy amerykańskiej i amerykańskich oddziałów wojskowych. Właśnie 26. bm. pierwsze oddziały amerykańskie wylądowały w północnej Irlandii.

ROZGŁOŚNIE AMERYKAŃSKIE

<u>Depesze.</u>

Władze niemieckie w Marsylii dokonały egzekucji obywatela francuskiego, którego nazwisko, ani też czyn przez niego popełniony nie zostały podane do publicznej wiadomości.- Sąd doraźny niemiecki na północy Francji skazał 16 osób za działalność komunistyczną na kary od 2 - 16 lat więzienia. W innej miejscowości 4 osoby zostały skazane na więzienie do lat 10. - W Paryżu grasuje tyfus. Kilka osób już zmarło na tę chorobę.- Wiarygodne źródła wiadomości wskazują, że w krajach okupowanych przez Niemców panują niezwykle chaotyczne warunki w stosunkach gospodarczych i przemysłowych. W wielu fabrykach, gdzie możliwe są akty sabotażu, robotnicy zastępowani są robotnikami hiszpańskimi. Produkcja we Francji, Czechosłowacji i gdzie indziej spada, np. zakłady Skody mają wytwórczość zredukowaną do 40% normalnej.

<u>Korespondenci.</u>

<u>V.Hurd, Boston.</u> Artyleria niemiecka, zwłaszcza działa 105 mm., które okazały się tak skutecznymi w kampanii francuskiej i na Bałkanach, nie nadają się do walk w Rosji, ponieważ ich zdolność do manewrowania jest niedostateczna w warunkach rosyjskich. Niemcy niedoceniali artylerii sowieckiej. Działa polowe rosyjskie 46 mm. i 76 mm. mogą być w razie potrzeby poruszano ludzką siłą.- <u>R. Gram Swing, Boston.</u> Przybycie oddziałów amerykańskich do Irlandii jest poważnym ciosem dla niemieckiego morale i powinno dodać nadziei ludności okupowanych krajów. Jak wiadomo nie jest to jedyny amerykański korpus ekspedycyjny, ale niemożliwe jest publikowanie jakichkolwiek danych co do sił wysłanych na Południowy Pacyfik.

IV

Uzupełnienie komunikatu.

BOSTON po polsku, 30. I., g.19,45.
Tekst depeszy prez. Raczkiewicza do prez. Roosevelta w związku z 60-tą rocznicą jego urodzin.

KAIR po polsku, 30. I., g.17,00.
Gen. Kopański odbył rozmowę z gen. Zającem w sprawie powiększenia armii polskiej na Środkowym Wschodzie.
Opowiadanie z walk 1939 r. na Śląsku. Cywilna ludność niemiecka od wiosny 1939 r. czyniła przygotowania do dywersji na wypadek wybuchu wojny. Wzięła ona czynny udział w walce przeciw Polakom razem z regularnymi oddziałami niemieckimi we wrześniu 1939 r. Poszczególne fabryki przechodziły z rą do rąk. Oddział polski pod dowództwem kpt. Jana Barona został wycięty do nogi.
We środę 28. stycznia br. odbył się w Kairze pogrzeb sierż. Antoniego Pokońca, który odniósł rany w walce w Libii.

WATYKAN po polsku, 30. I., g.19,15.
Osservatore Romano zamieścił artykuł o sztuce rządzenia. Powinna ona być oparta nie tylko na wiedzy i doświadczeniu, ale i na wierze w Opatrzność. Walka rządzących w Kościołem, walka z tradycją historyczną, nie prowadzi do niczego pozytywnego. Największą zaletą rządzących jest utrzymywanie pokojowych stosunków z Kościołem. Prześladowania Kościoła katolickiego przez Juliana Apostatę nie dało wyniku, a u[illegible] wego życia zawołał: Galilae vicisti. Walki imperatorów teutońskich o inwestyturę zakończyły się Canossą. Wielu też rzeczy uczy nas przykład Napoleona i Bismarcka. Filozofia Św. Augustyna ujęła pogląd katolicki na sprawę narodów, z których każdy dąży do samodzielności i swobodnego rządzenia swym wewnętrznym życiem. Obecnie widzimy na świecie kierunek, który zastępuje dążenia poszczególnych narodów przez tworzenie jedności kontynentów, które z kolei mają się stać punktem zaczepienia dla jedności międzykontynentalnej. Kościół katolicki nakazuje się modlić za tych, którzy mają władzę, a Św. Ignacy Loyola wypowiedział słynne zdanie, że ci, którzy mają władzę, mogą dużo złego zdziałać, gdy idą drogą błędną, i wiele dobrego, gdy idą drogą dobrą.

WEICHSELSENDER po polsku, 30. I., g.10,00.
Obszerne streszczenie ostatniego przemówienia Hitlera.

RZYM po ukraińsku, 30. I., g.18,15.
W przemówieniu swoim Churchill ominą skrupulatnie sprawę strat w broni pancernej armii brytyjskiej w Libii. Jak wiadomo, Anglicy stracili ponad 1000 tanków.
W osławionej nocie Mołotowa o rzekomych zniszczeniach, dokonanych przez armię niemiecką, znajduje się wzmianka, że Niemcy zniszczyli w Kaniowej mogiłę Tarasa Bulby. Jak wiadomo, Taras Bulba, bohater powieści Gogola, nigdy nie istniał, więc nie może być mowy o tym, by była gdziekolwiek jego mogiła. Mołotow myślał zapewne o grobie Tarasa Szewczenki i przy tej sposobności godzi się nadmienić, że zaniedbany za bolszewików grób wielkiego poety ukraińskiego właśnie obecnie jest pod staranną opieką. Kłamstwa Mołotowa były przeznaczone dla zagranicy, bo nie rozróżnia ona Bulby od Szewczenki, a efekt propagandowy może być osiągnięty.

MOSKWA po polsku, 30. I., g.16,15.
W odezwie socjalistów niemieckich do narodu niemieckiego powiedziano, że każdy Niemiec powinien się zastanowić nad tym, jakie będą konsekwencje załamania się Hitlera dla narodu niemieckiego. Im wojna będzie dłuższa, tym będą one gorsze. Każdy Niemiec powinien przyczyniać się w sposób ofiarny do osłabienia niemieckiej machiny wojennej.

"RADIOSTACJA IM. T. SZEWCZENKI" po polsku, 30. I., g.22,30.
Pogadanka o piątej kolumnie w Ameryce. Szereg przemysłowców oraz przedstawicieli parlamentu nie tylko nie popierali polityki Roosevelta, lecz polityce tej przeciwdziałali. Propagowali idee na rzecz faszyzmu ludzie znani, jak płk. Lindbergh i sen. Ney. Ten stan rzeczy zahamował rozwój przemysłu wojennego i uśpił naród amerykański. Przebieg wojny na Pacyfiku dowiódł, jak drogo kosztowała polityka izolacjonistów i piątej kolumny.